

Minuta Consiliului Consultativ din data de 29 mai 2024

29 mai 2024, 10:00 – 12:00

Introducere

Directorul Direcției Servicii Digitale, dl. Călin ZVANCEA-COZAN urează bun venit participanților la Consiliul Consultativ organizat pe marginea celor 3 proiecte de decizii: **proiectul de decizie privind stabilirea procedurii de soluționare a plângerilor privind serviciile digitale, proiectul de decizie privind procedura de certificare a organismelor de soluționare extrajudiciară a litigiilor inițiate împotriva furnizorilor de platforme online și proiectul de decizie privind procedura de acordare a statutului de notficator de încredere.**

1. Adoptarea Agendei

Reprezentantul ANCOM solicită observații asupra agendei propuse pentru ședința Consiliului Consultativ. În lipsa oricăror observații, agenda este aprobată în forma propusă de ANCOM.

2. Minuta întâlnirii anterioare

Reprezentantul ANCOM solicită observații asupra minutei Consiliului Consultativ din data de 22 ianuarie 2024 care a avut ca obiect „**Proiectul de decizie privind securitatea rețelelor publice de comunicații electronice și a serviciilor de comunicații electronice destinate publicului.**” și „**Proiectul de decizie privind piețele relevante din sectorul comunicațiilor electronice corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte fixe, respectiv corespunzătoare serviciilor de terminare a apelurilor de voce la puncte mobile, precum și de retragere a obligațiilor individuale existente.**”

În lipsa oricăror observații, minuta este aprobată în forma propusă de ANCOM.

3. Proiectul de decizie privind stabilirea procedurii de soluționare a plângerilor privind serviciile digitale.

Reprezentantul ANCOM precizează că intenția ANCOM, în ceea ce privește toate proiectele de decizii care fac obiectul ședinței Consiliului Consultativ, este aceea de a stabili chestiuni procedurale. Reprezentantul ANCOM dă cuvântul participanților la ședință, pentru alte chestiuni cu privire la proiect, suplimentare observațiilor formulate în prealabil și în privința cărora ANCOM a răspuns pe larg în documentul de sinteză a observațiilor.

Reprezentantul ARMO ia cuvântul și menționează că există o lipsă a procedurii de investigație. Reprezentantul ARMO face referire la art. 12 din proiectul de decizie ca nefiind clar dacă este sau nu un cadru transparent de investigație. De asemenea, precizează că nu există termene rezonabile de răspuns, că nu există posibilitatea de consultare a dosarului și sesizează lipsa dreptului părților de a fi audiate.

Totodată, reprezentantul ARMO menționează că, având în vedere că nu există un cadru transparent pentru investigație, art. 11 conține doar două situații care pot apărea după depunerea plângerii, prevăzute la litera a) și b) – declanșarea unei investigații, respectiv redirecționarea plângerii către coordonatorul serviciilor digitale din țara de stabilire – și nu conține și situația în care plângerea s-ar putea clasa atunci când se renunță la ea, ori situația în care plângerea ar putea fi redirecționată către o altă autoritate relevantă.

Astfel, ARMO consideră că investigația și modalitatea procedurală a ANCOM de a analiza o plângere se poate face inclusiv prin emiterea unui act administrativ prin care să fie declanșată investigația, care să poată permite și furnizorilor de servicii intermediare să realizeze un așa-numit control al

acestui act administrativ.

Reprezentantul ANCOM, Călin ZVANCEA-COZAN, îi răspunde în primul rând referindu-se la autoritățile relevante. Astfel, reprezentantul ANCOM face distincția între plângerile întemeiate pe dispozițiile art. 53 din Regulamentul privind serviciile digitale, care sunt analizate de coordonatorul serviciilor digitale și plângerile referitoare la un conținut posibil ilegal, care sunt tratate de către autoritățile relevante. Plângerile care se referă la activitatea furnizorilor de servicii intermediare, respectiv obligațiile ce revin acestora în baza Regulamentului (UE) nr. 2022/2065, nu pot fi transmise altor autorități competente, la nivel de România nefiind desemnate alte autorități competente în afară de ANCOM care are calitatea de DSC. Astfel, plângerile întemeiate pe dispozițiile art. 53 din Regulamentul privind serviciile digitale nu pot fi transmise către autorități relevante, deoarece acestea au atribuții în ceea ce privește conținutul ilegal.

În ceea ce privește admisibilitatea plângerilor, reprezentantul ANCOM precizează că aceasta se referă doar la plângerile întemeiate pe dispozițiile art. 53 din Regulamentul privind serviciile digitale, subliniind că nu este rolul ANCOM, în calitate de DSC, de a se pronunța în privința legalității unui conținut, cu excepția situației în care plângerea este referitoare la un conținut posibil ilegal din domeniul său de competență, situație în care ANCOM este autoritate relevantă. Astfel, admisibilitatea plângerilor se referă la temeiul plângerii, respectiv art. 53 din Regulamentul privind serviciile digitale.

De asemenea, reprezentantul ANCOM precizează că informațiile pe care trebuie să le conțină o plângere sunt detaliate la art. 7 din Proiectul de decizie, iar acțiunile pe care le va realiza ANCOM atunci când plângerile nu îndeplinesc condițiile de admisibilitate sunt descrise în art. 10 din Proiectul de decizie.

Atunci când reprezentantul ARMO subliniază lipsa controlului pe care o are un furnizor atunci când o plângere este redirecționată către o autoritate relevantă, reprezentantul ANCOM precizează că Regulamentul privind serviciile digitale este un act obligatoriu, iar deciziile ANCOM nu fac decât să stabilească niște proceduri de aplicare a acestuia. Astfel, prin deciziile emise de către ANCOM nu se pot stabili pași suplimentari sau emiterea unor acte administrative care nu sunt prevăzute de legislația primară. Reprezentantul ANCOM a menționat că regulamentul este un act obligatoriu, iar prin decizia ANCOM se adoptă o procedură administrativă despre felul în care vor fi tratate plângerile primite conform art. 53 din regulament.

Totodată, pentru a răspunde la poziția exprimată de ARMO, indicată în alineatul anterior, reprezentantul ANCOM a menționat că nu există intenția de a adopta, în cursul unei eventuale investigații, o decizie, act administrativ neprevăzut de legislația primară, doar pentru a birocristiza excesiv procesul și a întârzi o investigație sau un eventual control. În același context, reprezentantul ANCOM a menționat că emiterea unui act administrativ înseamnă un act ce poate fi contestat la Curtea de Apel București, iar apoi la Înalta Curte de Casație și Justiție, chestiune care înseamnă, din perspectiva ANCOM, o întârziere de nedorit pentru toată lumea.

Referitor la accesul furnizorilor de servicii intermediare la dosarul cauzei, reprezentantul ANCOM precizează că acesta este garantat de Regulamentul privind serviciile digitale, act obligatoriu conform art. 288 din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene și art. 148 din legea fundamentală, neexistând dubiu cu privire la acest lucru.

Un alt reprezentant ANCOM, raportat la îngrijorarea reprezentantului ARMO cu privire la ce se întâmplă cu plângerile care nu respectă anumite criterii sau cum vor fi soluționate cele redirecționate, subliniază necesitatea de a avea în vedere atât art. 10, cât și art. 17 din Proiectul de decizie, menționând totodată că acesta nu are ca scop reglementarea etapelor pe care le va parcurge o autoritate relevantă în soluționarea plângerilor referitoare la conținut ilegal.

De asemenea, raportat la ce se întâmplă cu plângerile redirecționate, art. 17 alin. (4) din proiectul precizează acțiunea pe care o va realiza ANCOM în situația menționată de reprezentantul ARMO.

Reprezentantul ARMO susține introducerea în procedura de soluționare a plângerilor a acțiunilor pe care ANCOM le va realiza în situațiile în care obiectul plângerii se referă la un lucru punctual ori la unul sistemic.

Reprezentanții ANCOM răspund indicând modul în care este conceput formularul de depunere a

unei plângeri, faptul că decizia are ca scop să reglementeze cu titlu general pașii de urmat și nu să prevadă pentru fiecare situație în parte, dar și menționând mesajele publice prin care ANCOM recomandă utilizatorilor să se adreseze în primul rând furnizorilor de servicii intermediare.

În încheierea intervenției, **reprezentantul ARMO** subliniază necesitatea transparenței procesului de soluționare a plângerilor și actului de control, precum și introducerea anumitor precizări care să protejeze informațiile cu caracter confidențial pe care furnizorii de servicii intermediare le-ar putea pune la dispoziție în cadrul unei investigații, iar **reprezentantul ANCOM** își arată deschiderea pentru o bună colaborare viitoare.

În continuare ia cuvântul **Reprezentantul APTI** având observații privind limba în care se realizează plângerea și art. 11 lit. (b) care se referă la transmiterea plângerii către coordonatorul serviciilor digitale din statul membru de stabilire al furnizorului de servicii intermediare. Astfel, consideră că există posibilitatea fie ca ANCOM să își asume traducerea documentelor în limba coordonatorului serviciilor digitale către care se transmite plângerea, fie permite petentului să depună plângerea și în limba engleză.

O altă observație este referitoare la faptul că limitarea temeiului plângerilor la art. 53 din Regulamentul pentru servicii digitale va fi foarte greu de explicat destinatarilor serviciilor și, de aceea, propune ca acest aspect să fie clarificat în introducerea deciziei al cărui proiect se dezbate.

Reprezentantul ANCOM răspunde observațiilor menționând că este de așteptat să dureze o perioadă până când destinatarii serviciului să înțeleagă în ce situație trebuie să se adreseze DSC-ului și în ce situație autorităților relevante, că ANCOM va încerca să comunice în spațiul public cât mai multe informații cu privire la aceste situații și va realiza demersuri pentru identificarea autorităților relevante, acestea fiind autoritățile care au acum aceleași atribuții în mediul online ca și în mediul offline.

Reprezentantul ANCOM a menționat că autoritățile relevante trebuie să înțeleagă rolul lor conform Directivei privind comerțul electronic, motiv pentru care aceste autorități trebuie să interiorizeze o serie de reguli din această directivă. De asemenea, reprezentantul ANCOM a menționat că există așteptarea ca furnizorii de servicii intermediare să reacționeze în cazul în care va fi semnalată prezența pe platformele lor a unui conținut ilegal.

De asemenea, subliniază rolul important pe care îl au notificatorii de încredere în identificarea conținutului ilegal specific legislației din România și autoritățile relevante în a acționa prin intermediul ordinelor de eliminare.

În ceea ce privește situația în care un petent nu primește un răspuns la plângerea depusă la un furnizor de platformă online căruia i-a semnalat un conținut ca fiind ilegal, atunci aceasta va putea depune o plângere la ANCOM, aceasta fiind întemeiată pe art. 53 din Regulamentul privind serviciile digitale (furnizorul de servicii intermediare nu și-a respectat obligația de a răspunde petentului).

În ceea ce privește plângerile redactate în limba română, care sunt redirectionate către un alt DSC, din alt stat membru UE, acestea urmează a fi încărcate într-un sistem informatic creat de Comisia Europeană, care pune la dispoziție, conform informațiilor disponibile în acest moment, și un sistem automat de traducere a plângerilor și a documentelor încărcate în acest sistem.

4. Proiectul de decizie privind procedura de certificare a organismelor de soluționare extrajudiciară a litigiilor inițiate împotriva furnizorilor de platforme online

Reprezentantul ANCOM dă cuvântul participanților la ședință, pentru alte chestiuni cu privire la proiect, suplimentare observațiilor formulate în prealabil și în privința cărora ANCOM a răspuns pe larg în documentul de sinteză a observațiilor.

Participanții nu au observații.

5. Proiectul de decizie privind procedura de acordare a statutului de notficator de încredere

Reprezentantul ANCOM dă cuvântul participanților la ședință, pentru alte chestiuni cu privire la proiect, suplimentare observațiilor formulate în prealabil și în privința cărora ANCOM a răspuns pe larg în documentul de sinteză a observațiilor.

Reprezentantul Salvați Copiii ia cuvântul întrebând care sunt metodele prin care un notificator de încredere poate verifica dacă un furnizor de servicii intermediare intră în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici, în contextul excluderilor prevăzute la art. 19 din Regulamentul privind serviciile digitale.

Reprezentantul ANCOM răspunde menționând că acele criterii de încadrare a unor furnizori de servicii intermediare în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici sunt precizate în recomandarea menționată în art. 19 din Regulamentul privind serviciile digitale.

Reprezentantul Salvați Copiii subliniază importanța existenței unui ghid de bune practici.

În continuare ia cuvântul **Reprezentantul APTI** menționând că răspunsul primit în *Sinteza observațiilor* este negativ. De asemenea, consideră că, deși ANCOM nu dorește să se exprime cu privire la ce reprezintă sau nu conținut ilegal, prin simplul fapt că acceptă sau respinge un notificator de încredere dintr-o categorie sau alta, va trebui să ia o decizie cu privire la ceea ce înseamnă conținut ilegal, la încadrarea drept conținut ilegal a ceea ce raportează notificatorii de încredere și la deținerea capacității notificatorilor de încredere de a distinge între conținut ilegal și libertate de exprimare.

APTI consideră că ANCOM nu va avea o sarcină ușoară deoarece va trebui să ia o decizie cu privire la chestiuni foarte sensibile. APTI susține că ANCOM va trebui să analizeze activitatea entităților care sunt desemnate ca notificatori de încredere.

În ceea ce privește lista tipurilor de conținut ilegal din formularul-tip propus de ANCOM pentru cererea statutului de notificator de încredere, reprezentantul APTI precizează că această listă, care se regăsește și la alți coordonatori ai serviciilor digitale din alte state europene, are un caracter indicativ și foarte generic, nefiind propusă într-un formular. Totodată, subliniază că alți coordonatori ai serviciilor digitale menționează că acele categorii de conținut ilegal cuprinse în listă sunt unitare la nivel european, motiv pentru care este posibil ca la nivelul României, formularul să conțină altă categorie sau aceeași categorie din alte state să reprezinte altceva, dând exemplu „defăimarea” care este definită altfel în legislația din România, față de cum este definită în legislația altor state membre UE.

Astfel, solicită ca statutul listei să fie redus la unul pur indicativ și să nu facă parte din formularul-tip.

Reprezentantul ANCOM precizează că cererea este un formular care nu este în anexă la proiectul de decizie. Intenția ANCOM a fost de a veni în sprijinul entităților care își doresc să devină notificatori de încredere completând date ce pot fi de ajutor, atât acestora, cât și Autorității.

De asemenea, reprezentantul ANCOM precizează că folosirea sintagmei „listă indicativă” și detaliile solicitate în formularul-tip privind cadrul legal pentru fiecare categorie, vin să întărească mesajul că, fără indicarea cadrului legal în vigoare, care califică un conținut ca fiind ilegal, entitatea solicitantă a statutului de notificator de încredere nu va putea dobândi statutul.

Un alt reprezentant ANCOM adaugă faptul că în *Expunerea de motive* este precizat caracterul indicativ și neexhaustiv al listei de categorii.

Totodată, reprezentantul ANCOM precizează că platformele online, deși tratează cu prioritate notificările primite de la notificatorii de încredere, acestea realizează propria analiză a cadrului legal în care se încadrează conținutul notificat.

Reprezentantul APTI își exprimă dezacordul, precizând că, în practică nicio platformă online nu va analiza legea aplicabilă pe baza unui raport transmis de un notificator de încredere, ci, de cele mai multe ori, conținutul semnalat de către notificatorii de încredere ca fiind ilegal este eliminat sau restricționat, fără o analiză a cadrului legal. De aceea, reprezentantul APTI consideră important ca statutul de notificator de încredere să-l dobândească doar entități care au competențe reale și expertiză demonstrată.

În concluzie, reprezentantul APTI cere să fie introdusă precizarea că lista din formularul-tip, propus pentru cererea statutului de notficator de încredere, este indicativă și domeniile sunt agreate la nivel european, iar ANCOM ia notă de această cerere.

Un alt reprezentant ANCOM face precizarea că formularul conține câte un câmp denumit „altele” la fiecare categorie, dar și o categorie denumita „altele”, astfel încât solicitantul să poată preciza exact categoria pentru care solicită statutul, în cazul în care aceasta nu se regăsește în listă. De asemenea, subliniază faptul că toți coordonatorii serviciilor digitale trebuie să comunice Comisiei Europene notificatorii de încredere care au primit statutul și domeniile de competență ale acestora. Astfel, prin completarea formularului-tip, entitatea solicitantă este cea care menționează domeniul de competență, iar încadrarea într-un domeniu sau altul nu o face ANCOM, într-un mod netransparent.

Reprezentantul APTI mai consideră, în contextul unui proiect de lege ce se află în Parlament, că ar fi posibil ca MCID să intenționeze să devină notficator de încredere pentru semnalarea deepfake. Cu privire la această chestiune, **reprezentantul ANCOM** a transmis că în acest moment deepfake-ul nu este definit ca și conținut ilegal. În același timp, reprezentantul ANCOM a mai adus în discuție existența Ghidului¹ Comisiei către furnizorii de platforme online foarte mari și de motoare de căutare online foarte mari privind atenuarea riscurilor sistemice la adresa proceselor electorale în temeiul articolului 35 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2022/2065.

6. Diverse

Reprezentantul ANCOM dă cuvântul participanților la ședință.

Niciun participant nu are nicio intervenție.

În lipsa altor observații și recomandări, la finalul ședinței, **reprezentantul ANCOM, Călin ZVANCEA-COZAN** declară ședința încheiată.

¹ C/2024/3014.